

- **שם המחקר:** שיקום מרחוק לילדים עם שיתוק מוחין ומוגבלות שכלית התפתחותית באמצעות אפליקציית הדרכה חדשנית.

• **שנה :** 2025

• **סוג מחקר :** מחקר

• **מס' קטלוגי :** 890-635-2021

• **שמות החוקרים:** פרופ' מאיר לוטן, ד"ר נעמי גפן ופרופ' תמר וייס.

• **רשות המחקר:** אוניברסיטת אריאל, בית החולים אלי"ן, אוניברסיטת חיפה.

תקציר המחקר

מחקר זה נערך בסיוע מענק מקרן שלם.

רקע: אנשים עם נכויות התפתחותיות כולל שיתוק מוחין (CP) ומוגבלות שכלית התפתחותית (מש"ה) מציגים יכולות מוטוריות, תפקודיות מוגבלות ולעיתים קרובות יש החמרה של המצב בגיל ההתבגרות ובבגרות. מצד שני כמות השירותים הזמינים לאוכלוסייה זו מצד מקצועות הבריאות הולכת ויורדת עם הגיל. לאור זאת, חשוב לאתר שיטות טיפול זמינות, זולות ויעילות אשר ניתן לאנשים אלו כדי לשמר ולשפר את יכולותיהם למרות העלייה בגיל, וההפחתה בכמות הטיפולים. טיפול מרחוק נמצא יעיל בעבר בטיפול באנשים עם נכויות התפתחותיות וכדי ליעל את הטיפול פותחה אפליקציית אימונים במחקר עבור בנות עם תסמונת רט המאפשרת ארגון תוכנית טיפולים והתרגה על ביצועם.

מטרה: מטרת המחקר הנוכחי לבדוק האם נתן להשתמש באפליקציית האימונים שפותחה עבור בנות עם תסמונת רט גם עבור אנשים עם CP ו-מש"ה

משתתפים: מתוך 40 מטופלים של בית החולים אלי"ן, עם מש"ה ו-CP, באזור ירושלים, הסכימו להשתתף 12 משתתפים, מתוך 4 בנות, בטווח הגילים 13-20 (ממוצע הגיל: 17.3 סטיית תקן ± 2.39), ברמת תפקוד GMFCF 1-3 ממוצע 2.25 (± 0.72).

תוכנית ההתערבות: המשתתפים עברו הערכה ראשונית בבית החולים אלי"ן, לאחר מכן נבנתה לכל משתתף תוכנית התערבות אישית שהותאמה למאפייני החיים שלהם, אורח החיים ותחומי ההתעניינות. כל משתמש קיבל הדרכה לשימוש באפליקציה, ובמכשירי המדידה. כל משתתף התבקש להניח את מכשירי המדידה למשך השבוע שקדם ליישום התוכנית בפועל, וליישם את תוכנית ההתערבות למשך 3 שבועות.

תוצאות: רוב המשתתפים לא הצליחו להשתמש באפליקציה באופן עצמוני. רוב המשתתפים התקשו להשתמש במכשירי המדידה השונים. אם זאת אלו שהשתמשו במכשירי המדידה הראו הבדלים משמעותיים סטטיסטיים מבחינת כמות הצעדים ($p=0.004$), כמות המעברים מעמידה לישיבה ($p=0.029$). בדיווח האיכותני דווחו המשתתפים על שינויים לטובה מבחינת שיווי משקל, יכולת עלייה ורידה במדרגות, ושפור בהשתתפות (טיול מחוץ לבית עם חברים).

מסקנות: התוצאות המראות את יעילות תוכנית ההתערבות מעידות על הצורך בהמשך הפעלת תוכניות דומות עם אנשים עם מש"ה ו-CP. אם זאת, נראה כי בעת הפעלת תוכניות מסוג זה יש לבצען במסגרות מוגדרות שם יוכלו המשתתפים לקבל סיוע צמוד בשימוש והעלת אפליקציית האימונים. כמו גן החוקרים ממליצים להשתמש במדדי שינוי מתוקפים כמו: מבחן הליכה ל-12\6 דקות, Timed Up and Go ואחרים.

מילות מפתח: מוגבלות שכלית התפתחותית, מש"ה, טיפול מרחוק, אפליקציה

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)